

วิธีดำเนินงานและวิธีรวบรวมข้อมูล

กลุ่มตัวอย่างประชากร

กลุ่มตัวอย่างประชากร เป็นนิสิตชั้นปีที่หนึ่ง คณะครุศาสตร์ และคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2516 ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามให้นิสิตชั้นปีที่หนึ่ง คณะครุศาสตร์ทั้งภาคปกติและภาคสมทบ จำนวน 400 ชุด ได้รับแบบสอบถามคืนกลับมา

352 ชุด	จาก	นิสิตหญิง	ภาคปกติ	216	ชุด
		นิสิตหญิง	ภาคสมทบ	52	ชุด
		นิสิตชาย	ภาคปกติ	53	ชุด
		และ นิสิตชาย	ภาคสมทบ	31	ชุด

คิดเป็นร้อยละ 88 ของจำนวนแบบสอบถาม ส่วนคณะรัฐศาสตร์ ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถาม จำนวน 150 ชุด ได้รับคืน 108 ชุด จากนิสิตชาย 58 ชุด และนิสิตหญิง 50 ชุด คิดเป็น ร้อยละ 72 ของจำนวนแบบสอบถาม

เครื่องมือที่ใช้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ค้นคว้าจากกิจกรรมนิสิต ซึ่งนิสิตปริญญาโท แผนกวิชาจิตวิทยา คือ ลักดา กิติวิภาต, สุดสวาสดิ์ พุทขสุวรรณ, สุนทรี ศุภวงศ์ สุวิไล เรียงวัจนสุข และผู้วิจัยได้ร่วมสร้างขึ้น โดยศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากหนังสือ และวารสาร วิทยานิพนธ์ ตลอดจนสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมนิสิต (รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก) และรวบรวมข้อมูลที่นำมาสร้างเป็นข้อคำถามขึ้น หลังจากนั้นได้นำแบบสอบถามไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาช่วยตรวจแก้ไขข้อบกพร่อง นอกจากนี้ยังได้นิสิตคณะครุศาสตร์ชั้นปีที่สอง จำนวน 5 คน ทดลองตอบแบบสอบถาม เพื่อให้แน่ใจว่านิสิตเข้าใจสำนวนภาษาที่ใช้ในแบบสอบถามตรงตามความประสงค์ของผู้วิจัย

ลักษณะของแบบสอบถาม

แบบสอบถามทั้งหมดมี 67 ข้อ แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่หนึ่ง เป็นแบบสอบถามประวัติส่วนตัว จำนวน 15 ข้อ

ส่วนที่สอง เป็นแบบสอบถามทัศนคติที่มีต่อกิจกรรมนันทนาการ จำนวน 42 ข้อ

ประกอบด้วยการถามเกี่ยวกับความเข้าใจในคำขวัญทั้งห้าของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ความสัมพันธ์ระหว่างนิสิตรุ่นพี่กับนิสิตรุ่นน้อง และความคิดเห็นที่มีต่อระบบเชียร์กีฬา และการชมเชียร์ ลักษณะของแบบสอบถามส่วนนี้เป็นแบบเลือกตอบ และแบบปลายเปิด ดังตัวอย่างต่อไปนี้

1. ข้าพเจ้าเข้าใจว่า "อาวุธ" ในกีฬา ฯ คือ

- ก. ผู้มีอายุน้อย เคารพ เชื่อฟังผู้ที่มีอายุมากกว่า
- ข. ผู้มีความรู้น้อย เคารพ เชื่อฟังผู้ที่มีความรู้มากกว่า
- ค. ผู้ที่มีประสบการณ์น้อย เคารพ เชื่อฟังผู้ที่มีประสบการณ์มากกว่า
- ง. นิสิตรุ่นพี่มีสิทธิและหน้าที่ที่จะดูแลนิสิตรุ่นน้อง
- จ. นิสิตรุ่นน้องจำต้องเคารพ เชื่อฟังนิสิตรุ่นพี่
- ฉ. นิสิตรุ่นน้อง เคารพ เชื่อฟังนิสิตรุ่นพี่ที่วางตัวเหมาะสมเท่านั้น
- ช. อื่น ๆ (โปรดระบุ)

2. ข้าพเจ้าเข้าใจว่า "การประชุมเชียร์" คือ

- ก. การเข้าห้องประชุมเพื่อร้อง เพลงเชียร์
- ข. การเข้าห้องประชุมเพื่อให้รุ่นพี่อบรมสั่งสอนรุ่นน้อง
- ค. การฝึกให้ตนเองมีความอดทนและมีความสามัคคี
- ง. ระบบที่ทำให้ทั้งรุ่นพี่และรุ่นน้อง เสียเวลา
- จ. เป็นกิจกรรมที่ไม่สร้าง เสริมปัญญา
- ฉ. อื่น ๆ (โปรดระบุ)

การตอบแบบสอบถาม

เนื่องจากผู้ตอบอาจมีความเห็นตรงกับคำตอบหลายข้อ การที่จะให้เลือกตอบเพียงคำตอบเดียว อาจจะไม่ครอบคลุมทัศนคติของผู้ตอบได้ทั้งหมด ดังนั้นในการตอบแบบสอบถาม จึงให้ผู้ตอบ เลือกตอบได้หลายข้อตามที่เห็นว่าตรงกับทัศนคติของตน นอกจากนี้ผู้ตอบยังสามารถแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมได้ในทุก ๆ ข้อคำถาม โดยผู้วิจัยเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นในข้ออื่น ๆ ไปรกระบุ

วิธีรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการซึ่งเป็นที่ยอมรับทั่วไปในการศึกษาการ เปลี่ยนทัศนคติ คือวิธีการแบบก่อน-หลัง (before-after design) ซึ่งเป็นการสำรวจทัศนคติก่อน และหลังจากที่กลุ่มประชากรได้รับข้อมูลต่าง ๆ แล้ว

ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามให้นิสิตชั้นปีที่หนึ่ง คณะครุศาสตร์และคณะรัฐศาสตร์ ครั้งแรกในสัปดาห์ที่สองของการ เรียนในภาคต้น โดยได้รับความร่วมมือจากประธานเชียร์ และได้รับความกรุณาจากอาจารย์ที่สอนนิสิตชั้นปีที่หนึ่ง ซึ่งได้สละเวลาให้ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถาม และชี้แจงวิธีการตอบแบบสอบถามแก่นิสิต ผู้วิจัยกำหนดให้นิสิตส่งแบบสอบถามคืนภายใน 1 สัปดาห์ ส่วนการส่งแบบสอบถามครั้งที่สอง ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามให้นิสิตในสัปดาห์แรกของการ เรียนในภาคปลาย โดยเลือกส่งแบบสอบถามให้แก่นิสิตที่เคยตอบแบบสอบถามในครั้งแรกมาแล้วเท่านั้น และผู้วิจัยได้ติดตามจนกระทั่งได้แบบสอบถามคืนครบตามจำนวน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามทั้งหมดมาตั้งรหัส (code) และนำไปทำการเจาะบัตรคอมพิวเตอร์ จากนั้นจึงนำไปเข้าเครื่องแยกบัตรหาความแตกต่างของคำตอบแต่ละข้อในการสอบครั้งแรกและครั้งหลังโดยวิธีวิเคราะห์ค่าไคสแควร์ (Chi-Square) เพื่อ

1.1 เปรียบเทียบการ เปลี่ยนทัศนคติต่อกิจกรรมของนิสิตชั้นปีที่หนึ่ง คณะครุศาสตร์ และคณะรัฐศาสตร์ ตามตัวแปร

- เพศ
- อายุ
- ลำดับรุ่นที่เข้าศึกษาในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สายวิชาที่เรียนในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
- ภูมิลำเนาของโรงเรียนที่ศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
- คะแนนที่สอบได้ในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
- ประสบการณ์จากการร่วมกิจกรรมในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

1.2 เปรียบเทียบการเปลี่ยนทัศนคติที่มีต่อกิจกรรม ระหว่างนิสิตชั้นปีที่หนึ่ง คณะครุศาสตร์ และนิสิตชั้นปีที่หนึ่ง คณะรัฐศาสตร์ ตามตัวแปร ดังกล่าวข้างต้น

1.3 คำนวณหารอยละของการเลือกตอบแบบสอบถามแต่ละข้อคำถามตามตัวแปรต่าง ๆ ในการสอบถามทัศนคติครั้งที่หนึ่ง และครั้งที่สองของนิสิตชั้นปีที่หนึ่ง คณะครุศาสตร์และคณะรัฐศาสตร์

2. นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามทั้ง 2 ครั้งมาเปรียบเทียบเพื่อหา

2.1 ดัชนีความคงที่ของทัศนคติ (Index of Stability) ใช้

สัญลักษณ์ S

$$\text{สูตรที่ใช้ในการวิจัย } S = \frac{a + d}{N}$$

2.2 ดัชนีการเปลี่ยนทัศนคติ (Index of Change) ใช้สัญลักษณ์ C

$$\text{สูตรที่ใช้ในการวิจัย } C = \frac{b + c}{N}$$

2.3 ทิศทางในการเปลี่ยนทัศนคติ (Direction of Change) ใช้
ซึ่งมีสองลักษณะคือ

ก. การเปลี่ยนทัศนคติในทิศทางที่ละทิ้งทัศนคติเดิม (D^-)

ข. การเปลี่ยนทัศนคติในทิศทางที่เกิดทัศนคติใหม่ (D^+)

$$\text{สูตรที่ใช้ในการวิจัย} \quad D^- = \frac{b}{a + b}$$

$$D^+ = \frac{c}{c + d}$$

- เมื่อ
- a = กรณีที่เลือกตอบข้อใดข้อหนึ่งในครั้งแรก และครั้งหลัง
 - b = กรณีที่เลือกตอบในครั้งแรก แต่ไม่เลือกตอบในครั้งหลัง
 - c = กรณีที่ไม่เลือกตอบในครั้งแรก แต่เลือกตอบในครั้งหลัง
 - d = กรณีที่ไม่เลือกตอบในครั้งแรก และครั้งหลัง
 - N = จำนวนนิสิตที่ตอบแบบสอบถามในแต่ละคณะ

ตัวอย่างการคำนวณ

สมมุติว่า ข้อคำถามที่ 1 ก. มีนิตคณะครูศาสตร์เลือกตอบในครั้งแรกและครั้งหลัง จำนวน 7 คน (a = 7) ไม่เลือกตอบในครั้งแรก และครั้งหลัง จำนวน 303 คน (d = 303) เลือกตอบในครั้งแรกและไม่เลือกตอบในครั้งหลัง จำนวน 20 คน (b=20) ไม่เลือกตอบในครั้งแรก แต่เลือกตอบในครั้งหลังจำนวน 22 คน (c=22) จำนวนนิสิตในคณะครูศาสตร์ทั้งหมดเท่ากับ 352 คน (N = 352)

แทนค่าในสูตร

$$\begin{aligned} S &= \frac{a + d}{N} \\ &= \frac{7 + 303}{352} = \frac{310}{352} = .88 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} C &= \frac{b + c}{N} \\ &= \frac{20 + 22}{352} = \frac{42}{352} = .12 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} D^- &= \frac{b}{a + b} \\ &= \frac{20}{7 + 20} = \frac{20}{27} = .74 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} D^+ &= \frac{c}{c + d} \\ &= \frac{22}{22 + 303} = \frac{22}{325} = .07 \end{aligned}$$